

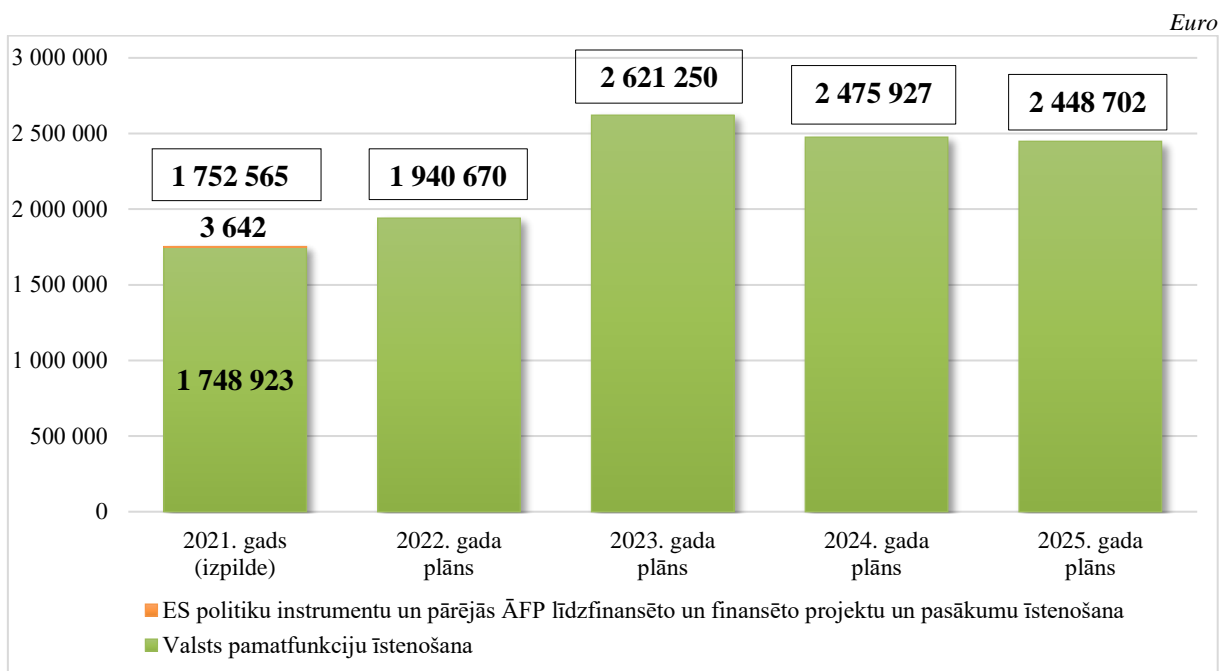
05. Tiesībsarga birojs

Tiesībsarga biroja darbības joma:

Privātpersonu cilvēktiesību aizsardzība

Tiesībsarga biroja galvenie pasākumi 2023. gadā:

- 1) risināt strīdus cilvēktiesību jautājumos, sniegt privātpersonām atzinumus un iestādēm ieteikumus cilvēktiesību pārkāpumu novēršanai;
- 2) turpināt Latvijas iedzīvotāju izglītošanu par cilvēktiesībām un šo tiesību nozīmi personu dzīvē;
- 3) preventīvi novērst cilvēktiesību un labas pārvaldības principa pārkāpumu, informēt valsts un pašvaldību institūciju darbiniekus par labu pārvaldības principu;
- 4) informēt sabiedrību par tiesībsarga pārbaudes lietām, kurām ir būtiska nozīme sabiedrībā kopumā;
- 5) veikt pētījumus un analizēt situāciju cilvēktiesību jomā, kā arī sniegt atzinumus par aktuāliem cilvēktiesību jautājumiem;
- 6) pilnveidot Tiesībsarga biroja spējas efektīvāk izskatīt sūdzības, samazināt pārbaudes lietu izskatīšanas laiku;
- 7) sniegt ieteikumus Saeimai, Ministru kabinetam, pašvaldībām un citām iestādēm attiecībā uz tiesību aktu izdošanu vai grozīšanu;
- 8) nodrošināt efektīvu piespiedu kārtā izraidāmo personu novērošanu;
- 9) turpināt veidot Tiesībsarga biroju kā informācijas centru cilvēktiesību jautājumos;
- 10) pārraudzīt ANO konvencijas par personu ar invaliditāti tiesību īstenošanu;
- 11) turpināt sadarbību ar citu valstu ombudiem un starptautiskajām cilvēktiesību organizācijām;
- 12) veikt nacionālā preventīvā mehānisma funkciju;
- 13) veicināt Eiropas Padomes noteikto stratēģisko prioritāšu sasniegšanu, stiprinot cilvēktiesību standartu ievērošanu EP dalībvalstīs.

Tiesībsarga biroja kopējo izdevumu izmaiņas no 2021. līdz 2025. gadam**Vidējais amata vietu skaits no 2021. līdz 2025. gadam**

	2021. gads (izpilde)	2022. gada plāns	2023. gada plāns	2024. gada prognoze	2025. gada prognoze
Vidējais amata vietu skaits gadā	51	51	51	51	51
<i>Tajā skaitā:</i>					
<i>Valsts pamatfunkciju īstenošana</i>					
Vidējais amata vietu skaits gadā	51	51	51	51	51

Politikas un resursu vadības karte**1. Privātpersonu cilvēktiesību aizsardzība**

Politikas mērķis: aizsargātas cilvēktiesības, mazināta diskriminācija, sekmēta valsts varas tiesiska, lietderīga un labas pārvaldības principam atbilstoša īstenošana / Tiesībsarga likums			
Politikas rezultatīvie rādītāji	Attīstības plānošanas dokumenti vai normatīvie akti	Faktiskā vērtība (2021)	Plānotā vērtība (2025)
<i>Tiesībsarga biroja novērtējums Nacionālo cilvēktiesību institūciju Starptautiskajā koordinēšanas komitejā, statuss atbilstoši Parīzes principiem¹</i>	<i>Tiesībsarga stratēģija 2022. – 2026.gadam</i>	1	1

Piezīmes.

¹ Statuss atbilstoši Parīzes principiem, kur 1 = A (nacionālā institūcija pilnībā atbilst Parīzes principu kritērijiem), 2 = B (daļēji atbilst Parīzes principu kritērijiem), 3 = C (atbilst atsevišķiem Parīzes principu kritērijiem), 4 = statuss nav piešķirts, jo neatbilst Parīzes principu kritērijiem.

	2021. gads (izpilde)	2022. gada plāns	2023. gada plāns	2024. gada plāns	2025. gada plāns
Ieguldījumi					
Izdevumi kopā, euro, t.sk.:	1 752 565	1 940 670	2 621 250	2 475 927	2 448 702
Vidējais amata vietu skaits kopā, t.sk.:	51	51	51	51	51
01.00.00 Tiesībsarga birojs	1 748 923	1 940 670	2 621 250	2 475 927	2 448 702
	51	51	51	51	51
70.18.00 Iekšējās drošības un Patvēruma, migrācijas un integrācijas fondu projektu un pasākumu īstenošana (2014-2020)	3 642	-	-	-	-
	-	-	-	-	-

	2021. gads (izpilde)	2022. gada plāns	2023. gada plāns	2024. gada plāns	2025. gada plāns
Raksturojošākie darbības rezultātīvie rādītāji					
Tiesībsarga rekomendāciju izpilde (%)	69,3	72	72	72	72
Apkalpoto klientu dinamikas indekss (bāzes vērtība 1,0 ar 8 727 klientiem, sasniedzamā vērtība 1,1 ar 9 600 klientiem)	1,0	1,1	1,1	1,1	1,1
Kvalitātes rādītāji					
Sabiedrības uzticības reitings (ar "+" pozitīvs vērtējums, ar "-" negatīvs vērtējums, veicot iedzīvotāju aptauju) (punkti)	29,1	25	25	25	25
Satversmes tiesā apmierinātie prasījumi (%)	100	94	94	94	94

**Prioritārajiem pasākumiem
papildu piešķirtais finansējums no 2023. līdz 2025. gadam**

Nr. p.k.	Pasākuma nosaukums <i>Darbības apraksts ar norādi uz līdzekļu izlietojumu</i> Darbības rezultāts <i>Rezultatīvais rādītājs</i> Programmas (apakšprogrammas) kods un nosaukums	Izdevumi, euro / rādītāji, vērtība			Pamatojums
		2023. gadā	2024. gadā	2025. gadā	
1.	Tiesībsarga biroja kapacitātes stiprināšana <i>Tiesībsarga biroja darbiniekiem nodrošināta līdzvērtīga un konkurētspējīga atlīdzība, lai sasniegtu Valsts un pašvaldību institūciju amatpersonu un darbinieku atlīdzības likuma 3.pielikuma amatu minimālo koeficientu</i> Darbinieku darba samaksas pieaugums par 26% <i>Darbinieki (skaits)</i>	437 422	437 422	437 422	MK 13.01.2023. sēdes prot.Nr.2 1.§ 2.punkts
	01.00.00 Tiesībsarga birojs	50	50	50	
2.	Pētījumi un situācijas analīze cilvēktiesību jomā <i>Izpildīts Tiesībsarga likuma 12. panta 10. punktā noteiktais uzdevums – veikt pētījumus un analizēt situāciju cilvēktiesību jomā, tā veicinot cilvēktiesību standartu ievērošanu un ES direktīvu izpildi</i> Veikti pētījumi un analizēta situācija cilvēktiesību jomā <i>Pētījumi un aptaujas (skaits)</i>	36 300	45 375	18 150	
	01.00.00 Tiesībsarga birojs	4	5	2	
3.	Telpu nomas maksas pieauguma segšana <i>Segti telpu nomas maksas un uzturēšanas izdevumi</i> Pietiekami resursi līgumsaistību izpildei <i>Telpu nomas maksas pieaugums (%)</i>	2 600	2 600	2 600	
	01.00.00 Tiesībsarga birojs	3,8	3,8	3,8	
4.	Latvijas prezidentūra Eiropas Padomē 2023. gadā <i>EP līmeņa konferences organizēšana Latvijā par tēmām, kas skar cilvēktiesības, tā sekmējot Latvijas prezidentūras uzdevumu izpildi: veicināt EP noteikto stratēģisko prioritāšu sasniegšanu, stiprināt cilvēktiesību standartu ievērošanu EP dalībvalstīs</i> Latvijas prezidentūras EP Ministru komitejā sagatavošana un norise <i>Noorganizēta konference (skaits)</i>	154 398	-	-	
	01.00.00 Tiesībsarga birojs	1	-	-	
5.	Valsts nekustamo īpašumu nomas maksas un apsaimniekošanas izdevumu pieauguma segšana <i>Nodrošināta valsts nekustamo īpašumu nomas maksas un apsaimniekošanas izdevumu pieauguma segšana atbilstoši VAS "Valsts nekustamie īpašumi" sniegtajām nomas objekta pārvaldīšanas un apsaimniekošanas izdevumu izmaiņām</i> Nodrošināta būvju un infrastruktūras uzturēšana <i>Objekti (skaits)</i>	9 237	9 237	9 237	
	Papildu finansējuma nodrošināšana valsts iestāžu budžetos to funkciju veikšanai nepieciešamās infrastruktūras nodrošināšanai <i>Valsts iestādes (skaits)</i>	1	1	1	
	01.00.00 Tiesībsarga birojs	1	1	1	
Kopā		639 957	494 634	467 409	-

Budžeta programmas paskaidrojums**01.00.00 Tiesībsarga birojs****Programmas mērķis:**

veicināt cilvēktiesību aizsardzību un sekmēt, lai valsts vara tiktu īstenota tiesiski, lietderīgi un saskaņā ar labas pārvaldības principu, kā arī atbilstoši Latvijas Republikas Satversmei un Latvijai saistošajiem starptautiskajiem līgumiem.

Galvenās aktivitātes:

- 1) pieņemt un izskatīt privātpersonu iesniegumus;
- 2) ierosināt pārbaudes lietas apstākļu noskaidrošanai;
- 3) pieprasīt, lai iestādes savas kompetences ietvaros un likumā paredzētajos termiņos noskaidro nepieciešamos lietas apstākļus un par tiem informē tiesībsargu;
- 4) izskatot pārbaudes lietu, sniegt iestādei ieteikumus un atzinumus par tās darbības tiesiskumu, lietderību un labas pārvaldības principa ievērošanu;
- 5) Tiesībsarga likumā noteiktajā kārtībā risināt strīdus starp privātpersonām un iestādēm, kā arī ar cilvēktiesībām saistītus strīdus starp privātpersonām;
- 6) veicināt izlīgumu starp strīda pusēm;
- 7) risinot strīdus cilvēktiesību jautājumos, sniegt privātpersonām atzinumus un ieteikumus cilvēktiesību pārkāpumu novēršanai;
- 8) sniegt Saeimai, MK, pašvaldībām un citām iestādēm ieteikumus attiecībā uz tiesību aktu izdošanu vai grozīšanu;
- 9) sniegt personām konsultācijas cilvēktiesību jautājumos;
- 10) veikt pētījumus un analizēt situāciju cilvēktiesību jomā, kā arī sniegt atzinumus par aktuāliem cilvēktiesību jautājumiem;
- 11) regulāri un sistemātiski apmeklēt iestādes, kurās personām tiek vai varētu tikt ierobežota/atņemta brīvība.

Programmas izpildītājs: Tiesībsarga birojs

Darbības rezultāti un to rezultatīvie rādītāji no 2021. līdz 2025. gadam

	2021. gads (izpilde)	2022. gada plāns	2023. gada plāns	2024. gada prognoze	2025. gada prognoze
Informēta sabiedrība un savlaicīgi novērsti pārkāpumi					
Organizētas pārbaudes valsts un pašvaldību institūcijās (slēgtā un daļēji slēgtā tipa iestādēs, bāriņtiesās, izglītības iestādēs, u.tml.) (skaits)	45	80	80	90	80
Organizēti izglītojošie semināri, diskusijas un citi pasākumi (skaits)	181	45	45	60	100
Citu institūciju organizētajos pasākumos lasītās lekcijas par tiesībsarga kompetencē esošajiem jautājumiem (skaits)	322	50	50	100	150
Sagatavotas publikācijas medijos (skaits)	6 717	4 500	4 500	4 800	4 800
Ievērots labas pārvaldības princips					
Sniegti atzinumi Satversmes tiesai (skaits)	19	15	15	20	20
Sniegti atzinumi valsts institūcijām par tiesību aktu projektiem (skaits)	45	45	45	45	45
Dalība darba grupās un komisijās (skaits)	187	90	90	90	120
Tiesībsarga politikas īstenošana					

	2021. gads (izpilde)	2022. gada plāns	2023. gada plāns	2024. gada prognoze	2025. gada prognoze
Saņemti (izskatīti) iesniegumi (skaits)	1 945	1 900	1 900	1 800	1 800
Sagatavotas atbildes uz iesniegumiem (skaits)	1 523	2 000	2 000	1 500	1 500
Sagatavoti atteikumi uz iesniegumiem (skaits)	964	500	500	700	700
Uz iesnieguma pamata ierosinātas pārbaudes lietas (skaits)	65	50	50	50	50
Sagatavotas atbildes e-pastā uz Tiesībsarga biroja kompetencē esošajiem jautājumiem (skaits)	1 778	700	700	1 100	1 500
Sniegtas mutvārdu konsultācijas (skaits):	3 317	7 000	7 000	5 000	4 500
t.sk. 1.konsultācijas klātienē (skaits)	13	2 000	2 000	1 000	500
2.konsultācijas pa telefonu (skaits)	3 304	5 000	5 000	4 000	4 000
Pēc tiesībsarga iniciatīvas ierosinātas pārbaudes lietas (skaits)	6	10	10	10	10
Veiktas izraidāmo ārzemnieku aptaujas (skaits)	4	70	70	40	40

Finansiālie rādītāji no 2021. līdz 2025. gadam

	2021. gads (izpilde)	2022. gada plāns	2023. gada plāns	2024. gada plāns	2025. gada plāns
Kopējie izdevumi, euro	1 748 923	1 940 670	2 621 250	2 475 927	2 448 702
Kopējo izdevumu izmaiņas, euro (+/-) pret iepriekšējo gadu	×	191 054	680 580	-145 323	-27 225
Kopējie izdevumi, % (+/-) pret iepriekšējo gadu	×	10,9	35,1	-5,5	-1,1
Atlīdzība, euro	1 445 137	1 608 393	2 140 678	2 088 562	2 088 562
Vidējais amata vietu skaits gadā	51	51	51	51	51
Vidējā atlīdzība amata vietai (mēnesī), euro	2 329	2 347	3 362	3 362	3 362
Kopējā atlīdzība gadā par ārštata darbinieku un uz līgumattiecību pamata nodarbināto, kas nav amatu sarakstā, pakalpojumiem, euro	23 574	29 353	83 014	30 898	30 898

Izmaiņas izdevumos, salīdzinot 2023. gada plānu ar 2022. gada plānu

	<i>Euro</i>		
Pasākums	Samazinājums	Palielinājums	Izmaiņas
Izdevumi – kopā	13 939	694 519	680 580
<i>t. sk.:</i>			
Prioritāri pasākumi			
<i>Tiesībsarga biroja kapacitātes stiprināšana</i>	-	639 957	639 957
<i>Pētījumi un situācijas analīze cilvēktiesību jomā</i>	-	36 300	36 300
<i>Telpu nomas maksas pieauguma segšana</i>	-	2 600	2 600
<i>Latvijas prezidentūra Eiropas Padomē 2023. gadā</i>	-	154 398	154 398
<i>Valsts nekustamo īpašumu nomas maksas un apsaimniekošanas izdevumu pieauguma segšana</i>	-	9 237	9 237
Ilgtermiņa saistības	11 675	11 815	140
<i>Iemaksu veikšana starptautiskajās organizācijās, t.sk.:</i>	11 675	11 815	140
<i>Eiropas Bērnu ombuda tīkla institūcija (ENOC)</i>	1 100	1 100	-
<i>Eiropas vienlīdzības nodrošināšanas institūciju sadarbības tīkls</i>	1 000	1 000	-
<i>Starptautiskais Ombuda tīkls</i>	350	350	-
<i>Eiropas Nacionālo cilvēktiesību institūciju tīkls (ENNHRJ)</i>	4 000	4 000	-
<i>ANO starptautiskās nacionālo cilvēktiesību veicināšanas un aizsardzības institūciju koordinēšanas komiteja (ICC)</i>	5 225	5 365	140
Citas izmaiņas	2 264	42 747	40 483
<i>Samazināti ieņēmumi no maksas pakalpojumiem un citi pašu ieņēmumi un attiecīgi izdevumi precēm un pakalpojumiem saistībā ar īstermiņa pasākumu samazinājumu</i>	2 264	-	-2 264
<i>Palielināti izdevumi atlīdzībai, lai nodrošinātu tiesībsarga atalgojumu saskaņā ar Valsts un pašvaldību institūciju amatpersonu un darbinieku atlīdzības likuma 6. panta 2. punktā noteikto</i>	-	42 747	42 747